

Seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnan kokous 1/2016

Pöytäkirja

Aika 4.2.2016, klo 10.15–13.00

Paikka MMM, Mariankatu 23, kokoushuone Kartano

Jakelu Seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta

Kutsutut Jäsenet ja (varajäsenet)

Puheenjohtaja Mika Leppinen, Suomen Kennelliitto ry
(varapuheenjohtaja Laura Hänninen, Helsingin yliopisto)

Koiratoiminta

Tapio Eerola, Suomen Kennelliitto ry
(Tapio Toivola, Suomen Palveluskoiraliitto ry)

Kissatoiminta

Veikko Saarela, Suomen Kissaliitto
(Teija Viita-aho)

Hevostoiminta

Katja Hautala, Suomen Hippos ry
(Ismo Kovanen, Suomen Hevosenomistajien Keskusliitto ry)

Eksoottisten eläinten harrastustoiminta

Joonas Gustafsson
(Jarmo Tuutti, Suomen eksoottisten eläinten harrastajayhdistysten liitto ry)

Seura- ja harrastuseläinten hyvinvointia koskeva tutkimus

Tarja Koistinen, Itä-Suomen yliopisto
(Anna Hjelm-Björkman, Helsingin yliopisto)

Seura- ja harrastuseläinten pitoon liittyvä etiikka

Paula Hirsjärvi
(Elisa Aaltola)

Maa- ja metsätalousministeriö

Tiina Pullola
(Pirjo Tomperi)

Elintarviketurvallisuusvirasto

Taina Mikkonen
(Marjukka Anttila)

Käytännön eläinsuojeluvalvontatyötä tekevä viranomainen

Maria Wahlfors, Pirkkalan ympäristöterveydenhuollon valvontayksikkö
(Jessica Löfgren-Eriksson, Etelä-Suomen aluehallintovirasto)

Vapaaehtoinen eläinsuojelutyö

Kati Pulli, SEY Suomen eläinsuojeluyhdistysten liitto ry
(Laura Uotila, Eläinsuojeluliitto Animalia)

Käytännön eläinlääkintätyö

Mari Vainionpää
(Anne Sjöholm)

Seura- ja harrastuseläinkauppiat

Juha Strengell, Suomen Lemmikkiliitto ry
(Harri Laakso, Suomen Lemmikkiliitto ry)

Kuluttajat

Timo Niemi, Kuluttajaliitto Oy
(Santeri Pienimäki)

1. Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.18.
2. Kokoukseen osallistui 8 jäsentä ja 2 varajäsentä. Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.
3. Edellisten kokousten (4.11.2015 ja 16.12.2015) kokousten pöytäkirjat hyväksyttiin pienin muutoksin.
4. Maa- ja metsätalousministeriöstä kerrottiin, että eläinsuojelulain uudistus jatkuu virkamiestyönä ja lakiluonnosta muokataan ohjausryhmän kirjausten mukaisesti. Kokonaiskuvan muodostuttua katsotaan vielä, mihin kysymyksiin tarvitaan tarkennuksia, ja ohjausryhmä kutsutaan tarvittaessa koolle. Luonnonvarakeskus selvittää eläinsuojeluvalvonnan kustannuksia ja resurssien tarvetta; eläinsuojeluvalvonta mahdollisesti siirretään maakuntatasolle ympäristöterveydenhuollon yhteyteen.

Luonnos uudeksi eläinsuojelulaiksi on tarkoitus laittaa lausuntokierrokselle tämän vuoden aikana. Puheenjohtaja toivoi, että ministeriö tuo neuvottelukunnan käsiteltäväksi aiheita, joihin on tarpeen ottaa kantaa eläinsuojelulain uudistuksen edistämiseksi. Todettiin vielä, että vieraslajilainsäädäntö on hyväksytty ja tullut voimaan vuoden 2016 alusta lähtien. Seura- ja harrastuseläiminä pidettäviä lajeja sisältyy sekä EU:n vieraslajiluetteloon että kansalliseen asetukseen sisällytettyyn vieraslajiluetteloon.

5. Keskusteltiin lyhyesti lausuntoluonnoksesta ”Kohde-eläinten hyvinvointi koirakokeissa”. Sihteeri muotoilee lausunnon valmiiksi ja lähettää neuvottelukunnalle tiedoksi ennen lausunnon julkaisemista.

6. Eläinten hyvinvoinnin huomiointia koulutuksessa ei käsitelty tässä kokouksessa.

7. Keskusteltiin eläinten luovutuksesta ja siihen liittyvästä kauppa- ja kuluttajansuojasta. Tiina Pullola alusti aiheesta.

Tiedonantovelvollisuus edellyttää, että luovutettaessa sairas tai vahingoittunut eläin on sairaudesta ilmoitettava vastaanottajalle. Samoin varoajallisten lääkkeiden käytöstä on ilmoitettava luovutettaessa tuotantoeläintä. Neuvottelukunta ei katsonut tiedonantovelvollisuuden sellaisenaan olevan riittävä, vaan sitä tulisi laajentaa. Laissa olisi vähintäänkin vaadittava ostajalle hoito-ohjeet eläintä luovutettaessa. Tiedonantovelvollisuuden tulisi olla vahvempi yksityiselle lemmikinostajalle (kuluttajansuojalaki) kuin toiselle eläinkauppiaalle myydessä (kauppalaki). Luovuttajan tulisi myös kertoa eläimen tai rodun mahdollisista perinnöllisistä vioista ja sairauksista. Kuluttajansuojapuolelta voisi ottaa vastaavan käytännön eläimen ja myös luovuttajan/myyjän suojaksi.

Eläinten rodunomaiset ongelmat tulevat usein omistajalle yllätyksenä, mikä voi aiheuttaa rahallisia ja eläinsuojelullisia ongelmia. Omistajalla tulisi olla oikeus eläintä koskeviin tietoihin jo aiemman omistajan ajalta; mm. lääkekirjanpidon ja hoitohistorian pitäisi seurata eläimen mukana. Ostajalle oleellinen voi olla myös se tieto, että mitään aiempaa tietoa eläimestä ei ole, kuten rescue- ja löytöeläimillä tai ns. vahinkopennuilla.

Keskusteltiin siitä, tulisiko eläimen luovuttajalla olla vastuu olla luovuttamatta eläintä sellaiselle ostajalle, joka ei pysty huolehtimaan eläimestä. Koska eläimiä kohdellaan juridisesti tavaranä, myyjä voi nykyisellään luovuttaa eläimen esimerkiksi alaikäiselle tai juopuneelle, vaikkei se eettisesti ole hyväksyttävää. Eurooppalainen lemmikkieläinsopimus kieltää eläimen luovuttamisen alle 16-vuotiaalle ilman holhoojan lupaa, mutta varauman vuoksi tämä ei koske Suomea. Eläinsuojeluvalvonnassa aiheutuu ongelmia, jos vastuu eläimestä on lapsella. Todettiin, että on tarpeen poistaa Suomen varauksellinen sopimukseen.

Eläinten liikkuva kauppa on kielletty, mutta nykyään suuri osa eläinkaupasta tapahtuu verkossa. Neuvottelukunta pohti, olisiko esimerkiksi eläinten tilaamiseen verkosta luotava jonkinlaisia pelisääntöjä. Pohdittiin myös, onko eläimen ostomahdollisuus osamaksulla perusteltua, kun eläimen hoitoon sairastapauksissa voi kuluja kerralla enemmän rahaa kuin eläimen alkuperäinen hankintahinta. Neuvottelukunta keskusteli eläinkaupassa myytävistä eläinlajeista ja päätyi siihen, että eläinkaupassa voi myydä vain eläimiä, joiden hyvinvointi voidaan eläinkaupan oloissa turvata. Jos kauppa ei pysty täyttämään olosuhdekriteereitä, sen ei pitäisi saada myydä ko. lajia. Eläinkaupassa eläinten (vapaana pidettävät eläimet, kuten kani ja sinsilla) myynti häkistä antaa myös ostajalle väärän kuvan siitä, mitä eläimen hoito vaatii.

Eläinten luovuttaminen arpajais- ja kilpailuvoitoina on kielletty, mutta aluehallintovirastot voivat erityisestä syystä myöntää poikkeuksia. Käytännössä poikkeukset ovat koskeneet lähinnä varsa-arpajaisia, ja ongelmia niissä ei ole ollut. Todettiin, että myyjän on varmistuttava siitä, että ostaja pystyy huolehtimaan eläimestä, mutta eläinhuutokaupan ja arpajaisvoittojen suhteen tämä ei ole aiheuttanut eläinsuojelullista ongelmaa. Sen sijaan palkintona olemisen voidaan katsoa alentavan eläimen itseisarvoa. Arpajais- ja huutokauppojen kohdeyleisö on tässä ratkaisevassa asemassa. Eläimen itseisarvo on todettu jo EU:n perustamissopimuksessa ja se tulee kirjattavaksi eläinsuojelulakiin jossain muodossa, mutta käsitteen määrittely laissa olisi tarpeen.

8. Muita asioita ei ollut.

9. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.39.

Puheenjohtaja Mika Leppinen

Sihteeri Tiina Kauppinen